

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

■ **Επιστημονικοί υπεύθυνοι:**

Δ. Μπακιρτζή, δρ. αρχαιολόγος
Ι. Μότσιανος, αρχαιολόγος-μουσειολόγος
Α. Θεοδοσίου, κεραμίστρια
Μ. Μουρατίδου, συντηρήτρια αρχαιοτήτων
και έργων τέχνης
Β. Κωστοπούλου, συντηρήτρια αρχαιοτήτων
και έργων τέχνης
Γ. Παπαδέλη-Marconi, αρχιτέκτων μηχανικός

■ **Συντονισμός-επικοινωνία:**

Ε. Φουρλίγκα, αρχαιολόγος-μουσειολόγος
Ι. Γαβριηλίδου, αρχαιολόγος-μουσειολόγος
Ε. Κατσανίκα, επικοινωνιολόγος-ιστορικός τέχνης

■ **Σχεδιασμός εντύπου:**

Α. Μποζίνη, αρχιτέκτων μηχανικός

■ **Κείμενο εντύπου:**

Ι. Μότσιανος, αρχαιολόγος-μουσειολόγος

■ **Φωτογραφίες:**

Σ. Ζουμπουρτικούδης, Φωτογράφος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
HELLENIC MINISTRY OF CULTURE

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Εθνικό σημείο επαφής για το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ 2 | Τ.Θ. 50047 | 54013 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ.: 2310 868570 | FAX: 2310 838597

e-mail: mbp@culture.gr | [http:// www.mbp.gr](http://www.mbp.gr)

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ : ΔΕΥΤΕΡΑ 13:00-19:30 | ΤΡΙΤΗ-ΚΥΡΙΑΚΗ 08:00-19:30

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΒΡΑΔΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Τα **κεραμικά αντικείμενα** αποτελούν σημαντικές δημιουργίες που χρησιμοποιούνται από τους Βυζαντινούς ως οικοδομικό υλικό ή ως καθημερινό σκεύος για την προετοιμασία και την παράθεση του φαγητού, την αποθήκευση τροφών και τη μεταφορά προϊόντων. Επίσης χρησιμοποιούνται ως λατρευτικά και ταφικά αντικείμενα, ως μέσο φωτισμού, αλλά και ως παιχνίδια.

Στην **πρωτοβυζαντινή περίοδο (3ος-7ος αιώνας)** οι βυζαντινοί ακολουθούν την ισχυρή ρωμαϊκή παράδοση και δημιουργούν κεραμικά αντικείμενα τόσο με τη χρήση του τροχού όσο και με τη βοήθεια μητρών. Το χρώμα και η σύσταση του πηλού αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την ποιότητα και για την αισθητική εμφάνιση των κεραμικών.

Στα **μεσοβυζαντινά χρόνια (8ος-12ος αιώνας)** η διάθεση των βυζαντινών να δημιουργήσουν κεραμικά αντικείμενα που να προσιδιάζουν στις κινέζικες πορσελάνες τους οδηγεί αρχικά στη χρήση του άσπρου πηλού. Με την προσθήκη πολλών χρωμάτων, τόσο στην επιφάνειά τους (πολύχρωμη κεραμική) όσο και στην επένδυση της κεραμικής επιφάνειας με λεπτό στρώμα υαλώματος, παράγουν τα πολύ εντυπωσιακά σε εμφάνιση εφυσωμένα αγγεία (εφυάλωση <επί+ύαλος). Τα αγγεία αυτά κοσμούνται με εγχάρακτα σχέδια και σε ορισμένες περιπτώσεις η διακόσμησή τους συμπληρώνεται με χρώματα από οξειδία μετάλλων, όπως το πράσινο και το καφεκίτρινο.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ

Η **ανεύρεση απορριμμάτων κεραμικής** επεξεργασίας που χρονολογούνται στα παλαιολόγια χρόνια (1204-1453 μ.Χ.) σε ανασκαφές στο κέντρο της Θεσσαλονίκης αποτελεί αδιάψευστο μάρτυρα ύπαρξης κεραμικού εργαστηρίου στην πόλη μας κατά την περίοδο αυτή. Η παράδοση αυτή συνεχίστηκε με επιτυχία και στα μεταβυζαντινά χρόνια (1453-19ος αιώνας).

Η μορφή στην οποία οι ερευνητές πρωτοσυναντούν τα αγγεία είναι αποσπασματική και η προσπάθειά τους να τα συνταιριάξουν και να τα ανασυστήσουν είναι παρόμοια με αυτήν της ανασύστασης του παρελθόντος γενικότερα. Τα αντικείμενα που τελικά βλέπουν οι επισκέπτες σε ένα μουσείο είναι αποτέλεσμα αυτής της διανοητικής διαδικασίας και στη συνέχεια της **αποκατάστασης της μορφής τους** στα εργαστήρια συντήρησης.

Τα **μεμονωμένα όστρακα** (κομμάτια πήλινου αγγείου ή κεραμιδιού) σώζουν ίχνη και μαρτυρίες, τα οποία οι ερευνητές παρατηρούν έτσι ώστε να οδηγηθούν στην ταξινόμησή τους αρχικά και στη συγκόλλησή τους στη συνέχεια. Τέτοιες μαρτυρίες είναι για παράδειγμα το χρώμα και το πάχος του πηλού, τα σημάδια της κίνησης του τροχού, η κοφτή βάση του αγγείου και το σημείο συγκόλλησης της λαβής του, ο τρόπος χάραξης της επιφάνειάς του, τα δαχτυλικά αποτυπώματα κ.ά.

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ